

Maltas Ziņas

2016. gada 30. jūnijs

Reģistrācijas numurs 000702906

Nr.3 (2016. gads)

Maltā piestāja militārā tehnika un notika futbola spēle pret karavīriem

6. jūnijā Rēzeknes novadu šķērsoja ASV 2. kavalērijas pulka mācību marša «Dragoon Ride II» pirmās 200 tehnikas vienības, tajā skaitā kājnieku kaujas mašīnas «Stryker», militārās apvidus automašīnas un smagās automašīnas, kas devās uz Tapu Igaunijā, lai piedalītos starptautiskajās mācībās «Saber Strike 2016». Mācību marša laikā daļa no kolonnas piestāja Maltā, kur vietējiem ie-

dzīvotājiem bija iespēja apskatīt ASV un Latvijas militāro tehniku, kā arī uzspēlēt draudzības futbola spēli pret karavīriem.

«Dragoon Ride» divos dažādos maršrutos veica vairāk nekā 2400 kilometrus, šķērsojot sešas valstis, no Vācijas līdz Igaunijai, kur notika starptautiskās mācības «Saber Strike 2016». ASV karavīri, braucot garajā ceļā, piestāja dažādās vietās, lai apkārtnes ie-

dzīvotājiem būtu iespēja aplūkot militāro tehniku. Kaujas mašīnas bija raisījušas arī maltēniešu interesi – iedzīvotāji steigza aplūkot tehniku un nofotografēties kopā ar ASV karavīriem.

Kamēr vieni apskatīja militāro tehniku, Maltas futbola kluba «Sauls puikas» sportisti draudzības futbola spēlē mērojās spēkiem ar ASV karavīriem. Aizraujošā cīņā pārāki bija mājinieki, kas

svinēja uzvaru ar rezultātu 7:4. Kā pēc spēles smaidot teica maltēnieši, šī uzvara noteikti tiks ierakstīta vēsturē, jo tā ir pirmā reize, kad Maltas komanda uzvar ASV futbola «izlasi». Pēc tradicionālās futbola spēles Maltas sportistiem bija iespēja apgūt pamatiemaņas amerikāņu futbolā.

Lai nokļūtu Maltā, tehnikas vienības bija mērojušas ceļu no Daugavpils. Kā uzrunā Daugavpili

uzsvēra aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, tik plaša militārās tehnikas pārvietošanās ir Latvijā vēl nebijis notikums. ««Dragoon Ride» brauciens, kad Latviju šķērso ASV pulks, ir notikums, kas uzskatāmi un nepārprotami parāda ASV iesaisti un ieinteresētību mūsu valsts un visa reģiona drošības stiprināšanā,» sacīja ministrs.

Madaras Bērtiņas teksts un foto

Kur drīkst peldēties?

Par pašvaldības līdzekļiem peldvietu monitorings šajā gadā tiks veikts reizi mēnesī (jūnijā, jūlijā un augustā).

Jūnijā peldēdņu paraugi tika ņemti: diķī pie Audriņu skolas, Meirānu ezerā (Bērzgales ciematā), Rāznas ezerā («Ezerkrasti»), Ismeru – Žogotu ezerā, Sološnieku ezerā, Dricānu centra diķī, Feimaņu ezerā («Aktīvā pludmale»), Bižu ezerā («Košļova»), Rēzeknes upē («Punduri»), Ilzeskalna centra diķī, Pārtovas ezerā, Idzepoles ezerā, Rāznas ezerā (Veresovka, Lamaši), Viraudas ezerā, Vertukšnes ezerā, Zosnas ezerā (Zosna), Černostes ezerā, pie Nagļu ciema slūžām (uz Maltas upes), Pūpolu ūdenskrātuvē (Bekši), Ozolmuižas centra diķī, Pušas ezerā (Pušas ciema centrā), Tiskādu ezerā (Vecružina), pie Spruktu ūdenskrātes (uz Rēzeknes upes), pie Rēzeknes upes (Poludņu tilts), Dziļūta ezerā, Strūžānu ezerā, Adamovas ezerā (Adamova), Ančupānu ūdenskrātuvēs, Ratnieku ciema diķī (Čornajas pagasts).

Atbilstoši peldēdņu kvalitātes monitoringa mikrobioloģiskajiem rādītājiem un vizuālās pārbaudes rezultātiem, minētajās peldvietās peldēties atļauts. Peldvietas Lubāna ezerā (Gaigalavas pagasta teritorijā) un Rāznas ezerā (ciemā Lipuški – pie skolas) ir iekļautas par valsts budžeta piešķirtajiem līdzekļiem monitorējamo peldvietu sarakstā, informē Rēzeknes novada pašvaldības vecākā vides aizsardzības speciāliste Terēzija Kruste.

Maltas BJC – jauniešu vasaras darba prakse un aktīvais jūnijs

Maltas Bērnu un jauniešu centrs jau ceturto gadu piedalās Rēzeknes novada izglītības pārvaldes konkursā par jauniešu darba praksēm vasaras periodā. Šajā laikā darba pieredzi vasarā ir ieguvuši: **Oksana Beinardiņa, Sintija Bule, Vita Tarasika**, bet šogad projektā piedalās **Ligita Krūza**.

«Pieteicos jauniešu darba praksei vasaras periodā, jo esmu ieinteresēta lietderīgi pavadīt vasaras brīvlaiku kopā ar sava pagasta iedzīvotājiem. Es ļoti vēlos iekustināt, atdzīvināt un motivēt viņus, rīkot un piedalīties dažādos pasākumos, sacensībās, turnīros un aktivitātēs, kā arī palīdzēt BJC administrācijai un iestāties organizatoriem lomā. Un jāteic, ka jauniešiem Rēzeknes novadā ir ļoti daudz dažādu iespēju attīstīties un pilnveidoties arī vasarā.

Ir pagājis tikai jūnijs, bet tas ir bijis tik piepildīts un aizraujošs, kā vēl nekad. Jūnija sākumā – 1. jūnijā, Starptautiskajā bērnu aizsardzības dienā – kopā ar Maltas BJC devāmies apciemot Lūznavas bērnus, jauniešus, kur jestrā dejas solī varējām izbaudīt patīkamo un viesmīlīgo gaisotni, kā arī kopīgi izveidot jaukus rokdarbus radošajās darbnīcās.

Maltas BJC tika rīkotas dažādas radošās darbnīcas: «Briljantu pavēlnieks», «Papīra valstībā», «Minjons», kā arī sporta aktivitātes, kurās varēja piedalīties visi interesenti. 11. jūnijā Feimaņos noti-

ka «Pludmales svētki», bet 12. jūnijā – vērienīgs skrējienis «Bākys trokšis», kurā kā brīvprātīgi piedalījās arī jaunieši no Maltas.

17. jūnijā, kā jau katru gadu, Rēzeknes novada jaunieši pulcējās Jaunatnes dienā, kas šogad notika Kaunatas pagasta atpūtas bāzē «Jaunais Dinamietis», kur Maltas jaunieši ne tikai piedalījās sporta aktivitātēs, bet arī aktīvi iesaistījās brīvprātīgo darbā un aktīvi atpūtas. Vērienīgs notikums, kas šogad norisinājās Lūznavas muižā, bija «Dabas koncertzāle», kas pulcēja arī Maltas jauniešus palīdzēt brīvprātīgajā darbā.

28.–29. jūnijā Ozolmuižas pagastā notika netradicionālais pārgājiens ar dažādiem uzdevumiem, arī tajā piedalījās Maltas jaunieši.

Maltas BJC viesojās arī TV pārstāvji – studija «3KM» jeb «3 karotes medus», lai uzzinātu, kādas ir jauniešu iespējas un vēlmes Latgalē un Maltas pagastā, vai jauniešus vilina lielpilsētas dzīve, vai arī savu nākotni viņi redz šeit – dzimtajās mājās.

Kā ir teicis īru rakstnieks Džordžs Bernards Šovs, tad «tie, kas nespēj mainīt savu domāšanu, nespēj mainīt neko». Tieši tāpēc ikvienam jauniešiem novēlu izmantot katru iespēju un būt aktīvam, lai mainītu domāšanu pareizajā virzienā!»

Ligita Krūza, jauniešu vasaras darba prakticante Maltas BJC

Maltas BJC metodiķe Inta Bule un meitenes, kuras veica brīvprātīgo darbu Lūznāvā: Daniela Lozda, Evija Laizāne un Ligita Krūza

Maltas jaunieši – Rēzeknes novada Jaunatnes dienas komandas dalībnieki

Bibliotēka vasarā – vecajās mūzikas skolas telpās

Vasara rit pilnā sparā, arī darbs Maltas bibliotēkā neapstājas. Laikā, kamēr mūsu istajās mājās norit remonta darbi, atrodamies vecajās mūzikas skolas telpās.

Esam iekārtojušies ērti un mājīgi. Atsevišķā telpā ir bērnu un jauniešu grāmatas, žurnāli un galda spēles. Vairākās citās telpās izvietota literatūra pieaugušajiem latviešu un krievu valodā.

Grāmatas gaida gan lielos, gan mazos lasītājus, jo vasara ir laiks, kad interesantas grāmatas lappuses ved mūs ceļojumā, liek meklēt piedzīvojumus, kļūt par detektīviem, iepazīt līdz šim nezināmas lietas un autorus.

Vakaros kopā ar saviem bērniem varam šķirt pasaku grāmatu lappuses, sekot ieteicamās literatūras sarakstiem un bibliotēkā izvēlēties atbilstošas grāmatas, ieskatīties žurnālos un tematiskajās avīzēs.

Mūs ir ērti atrast, esam pašā ciemata vidū – Brīvības ielā 6. Darba laiks ir tas pats ierastais: darba dienās no plkst. 10.00 līdz 18.00. Pirmā mēneša ceturtdiena – Spodrības diena.

Īpaši ir gaidīti aizkavējušies lasītāji un Bērnu/jauniešu/vecāku žurnālas šī gada dalībnieki, kā arī tie, kuri vēlas kļūt par mūsu lasītājiem. Uz tikšanos bibliotēkā!

Ērika Grigorjeva, Maltas bibliotēkas vadītāja

Atvadvārdi novadniecei Regīnai Gribustei (1930–2016)

Dienā, kad Latvija dzīvoja vasaras saulgriežu priekā gaidās, Gribustu un Šmauksteļu dzimta, mūsu valsts skolotāji un skolēni, Latgales novada patrioti un Maltas pagasts zaudēja sirsniņu, dzīvesgudru un dzimto vietu sirdī līdz pēdējam dzīves brīdim nesušo Skolotāju... Dzimusi 1930. gada 14. augustā Maltā piecu bērnu ģimenē, viņas māte un tēvs atdusas Lielvārdē, Lāčplēša kapos, kur 30. jūnijā zemes klēpī nu guldīta arī viņa...

Dieva griba un ceļi ir un būs neizdibināmi, jo Regīnas kundze bija cilvēks, kuru iepazīnu vien pirms pusgada (Maltas BJC projektā par pagasta vēsturi), klātienē diemžēl tā arī nesatikāmies, taču saziņa bija tik piesātināta un patiesi dziļa, ka jutos, it kā pazītu viņu gadiem... Tik ierasti bija ik nedēļu viņai nosūtīt mūsu avīzi un ik mēnesi Maltas BJC avīzīti, par kuru viņa priecājās īpaši, jo saskatīja jauniešos potenciālu dzimtas puses izaugsmei. Tik ierasti bija apspriest latgaliskās tēmas un lasīt viņas pārdomas. Tik interesanti bija lasīt par mazmeitas un mazmazbērnu sasniegumiem, tostarp viņu veidoto dzimtas gleznu projektā «Vēsture veidojas šodien», kurā smaidošā iemūžināta arī Regīnas kundze... Tomēr ikdienas steigā nepievērsu vajadzīgo uzmanību kādas vēstules beigās rakstītai piebildei – «jāatgūst spēki, tad uzrakstīšu vairāk»...

Vēl 19. jūnijā viņa pateicās par kārtējo sūtījumu un teica: «Puorlosu vairuokys reizis Jūsu avīzi, prīcojūs koč tai pabyut kūpā ar dzymtuos pusis cylvākim. Sauleite vēl meiluok sylda, kod dūmuos pasacīmoju dzymtajā pusē. Vīnolga, kur dzeivoj voi struodoj, atceris, ka esi latgalīts...»

Viņa to ne tikai atcerējās, bet ar to lepojās, nekautrējās runāt un rakstīt latgaliski... Viņa runāja caur saviem darbiem, iecerēm un daudzu atmiņā paliks ar atvērtību, nezūdošu izzināt vēlmi, lepnumu par savu ģimeni un tautu.

Paldies Jums, Regīnas kundze, par gaismu, ko atstājat, par zinātkāres dzirksti, ko uzšķīlāt bērnos un līdzcīvēkos... Lai Jums gaiši ceļi aizsaulē un mūžīga piemiņa tuvinieku un draugu sirdīs...

Ar izjustu līdzjūtību tuviniekiem – **Skaidrīte Svikša**

* * *

Vēl tikko pasacījāt draugiem labu vārdu,
Vēl tikko iztulkojāt svīres dziesmu Jūs,
Vēl tikko sajūtāt, cik zilas, zilas
Ir visas dzimtas debess pamales,
Un pēkšņi... nakts ar melnu sāpi klāt,
Kā Jūsu gaismu nu mums saglabāt?

Regīna Gribuste (dz. Šmaukstele) ir Maltas vidusskolas 1. izlaiduma absolvente, kura nu jau pēdējā atstāja šo pasauli. Viņa visus gadus uzturēja saikni ar skolu, dāvināja skolai bioloģijas mācību grāmatas un burtiņas, kurās apkopja savu darbu un metodisku pieredzi, un vienmēr interesējās par to, kā šīs grāmatas pilnveidot un uzlabot, lai būtu viegli un aizraujoši no tām mācīties. Apmeklējot skolas absolventu vakarus, viņa ar lielu cieņu un pateicību atsauca par savu skolu un skolotājiem. Regulāri sekoja līdzī skolās dzīvei, lasot skolas mājaslapu, sarakstoties internetā, telefonsarunās.

Viņa bija pedagoģijas maģistre, bioloģijas skolotāja, mācību līdzekļu autore, apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeņa Zelta goda zīmi un kopš 1965. gada strādāja Lielvārdes vidusskolā, kurā vīrs Staņislavs bijis direktors. Dēli Andris un Aivars ir izdevniecības «Lielvārds» dibinātāji un īpašnieki.

Man bija tas gods daudzreiz tikt ar šo patiesi gaišo cilvēku gan kā bioloģijas skolotājai, gan kā skolas direktorei. Viņas optimisms, labestība, sirdsgudrība, savas dzimtas puses patriotisms vienmēr paliks atmiņā.

Patiesā cieņā –

Maltas 1. vidusskolas bijusī direktore **Marija Podnieka**

Saulainā 27. maija dienā Maltas Bērnu un jauniešu centrā notika ļoti nozīmīgs pasākums – 2015./2016. mācību gada noslēgums «Pavasara ziediņi», uz kuru tika aicināti visi Maltas BJC darbībā iesaistītie bērni un to vecāki, kā arī skolotāji, lai varētu atskatīties uz gada laikā padarīto.

Sākumā bērniem tika dota iespēja izkustēties gan rotaļās un jautrās aktivitātēs, gan radoši darbojoties radošajās darbnīcās, tā pamodinot sevī mākslinieka garu – zīmējot pavasara ziediņus ar lielām un garām otām, palaižot gaisā pašdarinātus pūkus. Pēc lielas jautrības visi tika cienāti ar brīnumgardām, virs ugunsкура ceptām pankūkām (par to pasākāmiem skolotājai **Ritai Šinavskai** un **Annai Jakimovai**). Bet ar to nekas nebija beidzies, jo vēl gaidīja neliels koncerts.

Koncertā uzstājās Maltas Bērnu un jauniešu centra bērni – dziedošie un dejojošie. Mazie dejojāji no deju ritmikas pulciņa «Varavīksne» (skolotāja **Iveta Alike**) parādīja, cik daudz var paveikt nepilnu divu mēnešu laikā, ja vien ir vēlme un dejojotprieks. Skanīgās kā pavasara strauts meitenes – BJC bērnu

Ar Maltu saistīts ne viens vien intelektuālo sporta veidu sportists, un tā jau sen ir izslavēta ar savu Latvijā vecāko dambretes klubu (dibināts 1994. gada 14. martā, to izveidojis Donāts Kondrovs) un arī Šaha klubu (dibināts 1995. gada 25. februārī).

Tomēr faktiski šaha pirmsākumi te rodami jau 20. gs. 50. gados, kad šīs spēles cienītājus kopā pulcināja **Viktors Meirāns**. Biedrības «Maltas šaha klubs» pirmais valdes priekšsēdētājs bija **Igors Sorokins**, tad **Guntars Prikulis**, **Pēteris Šostaks**, pašlaik – **Anatolijs Jasinskis**. Klubs organizē Rēzeknes novada čempionātus, tā audzēņi ir Latvijas jauniešu čempioni, un visi šie rezultāti balstās uz šaha agrīnu apgūšanu. (Klubam ir sabiedriskā labuma organizācijas statuss, kas dod iespēju sponzoriem likumā paredzētajā kārtībā atgūt 85% no ziedotās summas.)

Jau kopš 1997. gada Maltas PII «Dzīpariņš» bērni, lai arī divas stundas nedēļā, bet apgūst vērtīgu un mūsdienās tik aktuālo prasmi – domāt. Tik daudzo gājēju un stingro likumu pasaulē viņus ievada Pēteris Šostaks – Maltas Goda pilsonis, ar pētniecisku skatienu apveltīts fizikas skolotājs, kuru bērni sauc par «Šahonkuli» (un šis vārds lietots arī P. Šostaka neizdotās mācību grāmatas manuskriptā).

«Bērniem ļoti patīk šaha nodarbības, vajag vien atbilstošu metodiku, sešgadniekiem neder lekcijas. Vispirms kārtīgi iepazīstamies ar katru figūru un tās iespējām, galvenokārt – praktisku vingrinājumu veidā. Par pareizām atbildēm un veiksmīgi izpildītiem vingrinājumiem dodu «punktus» – lego kauliņu vai tml. Šādi «punkti» izrādās ārkārtīgi spēcīgs stimulants domāt un darboties. Uzskatu, ka ir ļoti svarīgs ātrs un pozitīvs bērna darba vērtējums. Pašlaik strādājam ar 12 bērniem divās grupās: vairāk kā seši nevar, jo viņi grib darboties un visi jānodrošina ar darbu. Var arī piec gadniekus mācīt, bet tas būs daudz lēnāk,» saka P. Šostaks.

Maltas PII šīgada sešgadnieku izlaidumā P. Šostaks sadarbibā

Aizvadīts mācību gada noslēguma pasākums «Pavasara ziediņi»

Foto no Maltas BJC arhīva

popgrupa (skolotāja **Irēna Ivanova**) – **Lilija Orlova**, **Inese Keidāne** un **Everita Nizina** – spēja katram dot daļiņu prieka un sajūsmas. Arī brīvā laika klubiņš «Kāpnes» spēja uzdzirkstīt skatītājus ar sižetisko un moderno dejisko priekšnesumu par tēmu «Mafija».

Pasākuma laikā tika sumināti arī skolotāji un bērni par gada laikā paveikto, bet paveikts tiešām ir daudz: bijuši pasākumi, meis-

tardarbības, uzvaras konkursos, apmācības, ekskursijas, ciemiņu uzņemšanas un viesošāns pie jauniem un jau zināmiem draugiem. Lai nākamais mācību gads ir ne mazāk interesants! Bet tagad – baudiet vasaru, un lai vairāk ir saulainu un pozitīvām emocijām piepildītu dienu!

Evija Laizāne,
Maltas BJC Žurnālistikas
pulciņa dalībniece

Malta – šaha šūpulis jau vairāk nekā pusgadsimtu

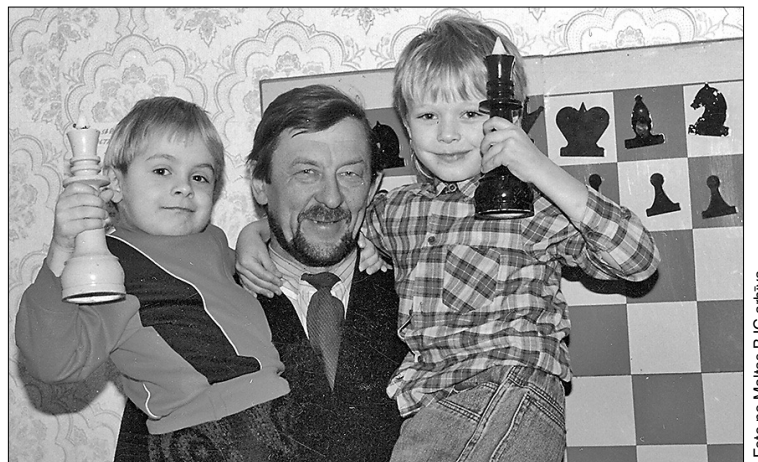

Foto no Maltas BJC arhīva

Sešgadīgo mačā šahā Maltas Šaha klubā jau 1997. gada 18. decembrī: **Aigars Putāns**, **Pēteris Šostaks**, **Nikita Rumjancevs**

ar PII vadību bija parūpējies gan par katra bērna šaha spēles rezultāta pārskata sagatavošanu, gan par diplomiem un piemiņas balvām, un vecāku sarunas liecina, ka bērni ne tikai atceras Šahonkuli, bet arī noteikti vēlas turpināt šīs nodarbības, būdami pirmklasnieki. Citu klašu skolēniem skolā esot iespēja spēlēt šahu, taču, iespējams, tieši šis procesa pārtraukšanas dēļ mazāko bērnu uzmanība pārslēdzas uz citām jomām, un rezultātā bērnodarzā iegūtajai pirmajai interesei nav nozīmes.

«Vēlētos turpināt strādāt ar pirmsskolēniem un arī pirmklasniekiem, jo viņus jau pazīstu un viņi pazīst mani, turklāt – jādāmā globālāk: kāpēc gan, braucot uz Maltas Mūzikas skolu, nevarētu atvest arī divus sešgadniekus un divus pusaudžus, lai padarbojas Šaha klubā? Šie vecumposmi ir vispiemērotākie šādai nodarbei. Naivi cerēt, ka valstī gatavos šahistus darbam ar pirmsskolēniem, tādu ir ļoti maz un parasti paņem talantīgākos, ar kuriem strādāt nav problēmu. Bet mans mērķis ir iemācīt šahu jebkuram normāli attīstītam bērnam, taču svarīgs arī ģimeņu atbalsts,» saka P. Šostaks. Globāla problēma ir speciālistu trūkums eksaktajās zinātnēs, reti kurš vēlas būt fiziķis, matemātiķis vai tehniķis. Iemesls saprotams: grūti ir apgūt šīs zinātnes, nav

pietiekami attīstīta loģiskā domāšana. Un taisni šī apmācība pirmskolas vecumā uz to ir vērstā, vien būtu labi, ja tās prāta spēju iemaņas vēlāk skolā izmantotu papildu nodarbībās matemātikā, fizikā.»

Atceroties savu skolas laiku, P. Šostaks teic: «Skolā starpbrīžos pionieru istabā spēlējām dambreti un arī šahu. Pamanīja un mani mācīt sāka mācību pārzinis **Jurijs Fomins** (pašlaik dzīvo Valgā) un matemātikas skolotājs **Viktors Meirāns**. Sakrāju naudu un nopirku grāmatu «Šaha skola», azartā izstudēju no vāka līdz vākam. 1966. gadā pabeidzu Maltas vidusskolu. 1971. gadā beidzu studijas, vidusskola bija mana vienīgā darbvietā fizikas skolotāja amatā. 1980. gadā izlaidu savu trešo klasi, un tolaik Maltā veidojās jauno tehniķu stacija, un līdz 1986. gadam biju tās direktors. Pēc tam trīs gadus – mācību pārzinis Maltas internātskolā. Kopš 1989. gada profesionāli vadu šaha nodarbības, līdz krīzei bija pulciņš Maltas BJC, pēc tam – gadījuma darbi. Pirms krīzes strādāju arī Rēzeknes Katoļu bērnodarzā un 1. vidusskolā.»

P. Šostaka novēlējums mums visiem, šķiet, ir visisākais, ko nācies dzirdēt, bet pēc šīs intervijas izlasīšanas taču saprotat, ka visdziļākais, – «Spēlēsīm šahu!».

Skaidrīte Svikša